

Nr 84.

Av herr **Nihlfors m. fl.**, om översyn av kallortstillägget för tjänstemän i övre Norrland.

Sedan länge har rekryteringen av statliga befattningshavare i övre Norrland utgjort ett svårbemästrat problem. Alltjämt föreligger betydande svårigheter att besätta sådana befattningar inom vissa yrkeskategorier. Till väsentlig del beror dessa svårigheter på att utbildningsmöjligheterna i Norrland är alltför begränsade och att det därför i betydande utsträckning varit nödvändigt att till tjänsterna erhålla sökande från södra delarna av landet. Problemet accentueras av de särskilda olägenheter av ekonomisk och annan art, som är förenade med tjänstgöring i övre Norrland.

Den kompensation, som statsmakterna givit tjänstemännen i övre Norrland, är det s. k. kallortstillägget. Både beteckningen på och den angivna motiveringen för detta tillägg synes diskutabla. I 34 § statens allmänna lönereglemente anföres härom: "Till tjänsteman stationerad å sådan ort inom rikets nordliga delar, där vistelsen på grund av klimatiska förhållanden och levnadsbetingelserna i övrigt kan anses medföra avsevärda olägenheter i fysiologiskt hänseende, utgår kallortstillägg..." Denna motivering kan verka direkt avskräckande på dem som söker tjänst i övre Norrland, och den synes med undantag för nordligaste Norrbotten knappast vara berättigad. I själva verket torde motivering för särskilda tillägg för befattningshavare i övre Norrland böra sökas också i andra förhållanden än de klimatiska. Namnet borde med hänsyn härtill ändras.

Som inledningsvis nämnts kommer ett betydande antal tjänstemän i övre Norrland från södra delarna av landet. De har långa och dyrbara resor till sina anhöriga och sin hembygd. Tjänstemännen i dessa delar av landet får också räkna med betydande extra kostnader i samband med resor till kongresser, yrkessammanslutningars möten, de stora biblioteken, medicinska specialister m. m. Intill dess utbildningsmöjligheterna och de kulturella förhållandena över huvud förbättrats för övre Norrlands del utgör dessa förhållanden en stark motivering för särskild lönekomensation för där tjänstgörande statliga befattningshavare. Det enskilda näringslivet synes också i stor utsträckning ta hänsyn härtill vid lönesättningen särskilt i fråga om befattningshavare med akademisk och annan specialutbildning.

Det nu utgående tillägget synes ej blott i fråga om namn och motivering böra bli föremål för översyn, utan framför allt bör detta ske även med hänsyn till beloppens storlek. Några exempel förtjänar i detta sammanhang att anföras. Kallortstillägget utgår i Umeå med 10 kr. per månad. För en där placerad lektor utgör tillägget 0,5 % på den ordinarie lönen. Från tillägget bortfaller

sedan ca 4 kr. i skatt. Ett sådant tillägg förefaller direkt meningslöst. Även då det gäller orter med relativt högt kallortstillägg och beträffande lägre lönegrader rör det sig om låga belopp. I Kiruna är tillägget 56 kr. per månad. En brevbärare i Ca 10 får då ett tillägg av 7,8 % på månadslönen. Den förmån som kallortstillägget för närvarande utgör är sålunda mycket obetydlig med undantag för de lägsta lönegraderna längst i norr. Dessa tillägg kan under inga förhållanden anses utgöra en rimlig kompensation till dessa befattningshavare.

Kallortstillägget utgår med lika belopp i alla lönegrader. På grund av den progressiva beskattningen reduceras det alltså med stigande lön. Detta förhållande minskar i avsevärd grad tilläggets värde. Med hänsyn härtill bör en ändring i utformningen av detta tillägg övervägas.

Under hänvisning till det ovan anförda får vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en översyn av det nu utgående kallortstillägget för tjänstemän i övre Norrland med hänsyn till såväl tilläggets utformning som de utgående beloppens storlek, i syfte att ge en rimligare kompensation åt ifrågavarande tjänstemän, samt att de förslag denna översyn kan föranleda måtte föreläggas riksdagen.

Stockholm den 22 januari 1954.

Folke Nihlfors.

John G. Löfroth.

Margit Vinge.

Ragnhild Sandström.

John R. Anderson.

Edith Liljedahl.

Henning Gustafsson.

Fridolf Johansson.
